

Norra Svalöv 16:6

Therese Ohlsson

Arkeologisk utredning samt avgränsande
förundersökning 2018
RAÄ Svalöv 36:1
Norra Svalöv 16:6 (Norra Kyrkvången)
Svalöv socken
Svalöv kommun
Skåne län

SYDSVENSK ARKEOLOGI
RAPPORT 2018:54

År	Generationer 25 år/gen.		Perioder		Kronozon	År	Generationer
e.Kr.	18	historisk tid (HT)	nyare tid			e.Kr.	18
1550	8	senmedeltid (SMT)	medeltid	historisk tid	subatlantisk	1550	8
1350	6	högmedeltid (HMT)				1350	6
1200	6	tidigmedeltid (TMT)				1200	6
1050	10	vikingatid (VIK)	yngre järnålder	järnålder	subatlantisk	1050	10
800	10	vendeltid (VEND)				800	10
550	6	folkvandringstid (FVT)				550	6
400	8	yngre romersk järnålder (YRJÅ)	äldre järnålder	järnålder	subatlantisk	400	8
200	8	äldre romersk järnålder (ÄRJÅ)				200	8
Kr.f.	20	förromersk järnålder (FRJÅ)				Kr.f.	20
500	8	yngre bronsålder VI (YBÅ VI)	yngre bronsålder	bronsålder	subatlantisk	500	8
700	8	yngre bronsålder V (YBÅ V)				700	8
900	8	yngre bronsålder IV (YBÅ IV)				900	8
1100	8	äldre bronsålder III (ÅBÅ III)	äldre bronsålder	bronsålder	subatlantisk	1100	8
1300	8	äldre bronsålder II (ÅBÅ II)				1300	8
1500	8	äldre bronsålder I (ÅBÅ I)				1500	8
1700	10	senneolitikum II (SN II)	senneolitikum	bronsålder	subatlantisk	1700	10
1950	14	senneolitikum I (SN I)				1950	14
2300	20	mellanneolitikum B (MN B)				2300	20
2800	20	mellanneolitikum A (MN A)	mellanneolitikum	bronsålder	subboreal	2800	20
3300	8	tidigneolitikum II (TN II)	tidigneolitikum			3300	8
3500	20	tidigneolitikum I (TN I)				3500	20
4000	60	ertebøllekultur	mesolitikum	stenålder	atlantisk	4000	60
5500	40	kongemosekultur				5500	40
6500	124	maglemosekultur				6500	124
6900			senpaleolitikum	stenålder	boreal	6900	
8000						8000	
9600						9600	
f.Kr.					preboreal	f.Kr.	
					yngre dryas		

Norra Svalöv 16:6

ARKEOLOGISK UTREDNING SAMT AVGRÄNSANDE
FÖRUNDERSÖKNING 2018

Therese Ohlsson

Utgiven av: Sydsvensk Arkeologi
Box 134
291 22 Kristianstad
044-13 58 00
www.sydsvenskarkeologi.se

Norra Svalöv 16:6
Arkeologisk utredning samt avgränsande förundersökning 2018
Therese Ohlsson

Arkeologisk utredning samt avgränsande förundersökning 2018
RAÄ Svalöv 36:1
Norra Svalöv 16:6 (Norra Kyrkvången)
Svalöv socken och kommun i Skåne län
Sydsvensk Arkeologi Rapport 2018:54

© Sydsvensk Arkeologi 2018

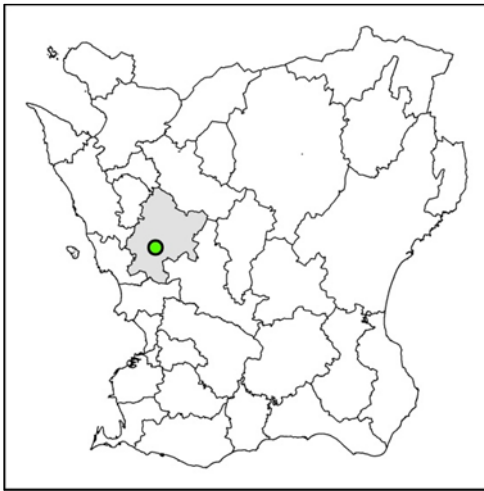
Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagbilder: Västra området. / A1561. / A1494. / Östra området. Foto:
Therese Ohlsson

Kartmaterial: Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, I2014/00893

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Syfte och metod	5
SYFTE	5
METOD	6
Topografi och fornlämningsmiljö	6
TOPOGRAFI	6
FORNLÄMNINGSMILJÖ	6
Tidigare undersökningar	9
Undersökningsresultat	10
Utvärdering	11
UTVÄRDERING, POTENTIELLA FORNLÄMNINGSOMRÅDEN	11
Område 1	11
Område 2	12
Förslag till fortsatta åtgärder	13
Referenser	14
Ordlista	15
Administrativa uppgifter	16
Bilaga 1, Schaktplan och schaktbeskrivning	17

Figur 1. Skånekarta

Figur 2. Vägkartan; utredningsområdet markerat med röd punkt.

Sammanfattning

Med anledning av att Svalöv kommun planerar för ny detaljplan, inom fastigheten Norra Svalöv 16:6 (Norra Kyrkvången) har Sydsvensk Arkeologi AB i november 2018 genomfört en arkeologisk utredning samt en avgränsande förundersökning. Syftet med det arkeologiska arbetet var att klargöra inom vilka områden det finns under mark bevarade fornlämningar. Utredningen har resulterat i två områden inom planläggningsområdet som utpekats som områden med bevarade fornlämningar. Arkeologisk förundersökning samt fördjupad arkeologisk förundersökning inklusive en metalldetektorinsats föreslås inom dessa båda områden, vilka sammanlagt omfattar ca 12 600 m². Matjorden var ca 0,25 – 0,8 m tjock.

Inledning

Med anledning av att Svalöv kommun planerar för ny detaljplan, inom fastigheten Norra Svalöv 16:6 (Norra Kyrkvången) har Sydsvensk Arkeologi AB i november 2018 genomfört en arkeologisk utredning samt en avgränsande förundersökning. Länsstyrelsen i Skåne län beslutade att en eventuell exploatering skall föregås av arkeologisk utredning, samt avgränsande arkeologisk förundersökning. Beslut i ärendet fattades 2018-06-11 (Lst. Dnr. 431-6171-2018). Den arkeologiska utredningen och förundersökningen genomfördes den 6-12 november 2018 av arkeologerna Joakim Frejd och Therese Ohlsson.

Det aktuella undersökningsområdet ligger delvis utanför kända fornminnesområden, men tangerar även del av Svalövs medeltida bytomt (Svalöv 36:1). I undersökningsområdets närhet har tidigare påträffats bl.a. nedgrävningar i form av rännor, gropar och stolphål samt kulturlager. Det har också gjorts fynd av keramik, ben och metallföremål inom bytomten Norra Svalöv 36:1. Omkring 70 m söder om den östra ytan finns ytterligare en boplatz (Svalöv 51:1). Vid utredningen påträffades bl.a. en flatmarksgrav, två osäkra gravar, gropar, härd och stolphål samt syllstensliknande rader. Fynden bestod bland annat av en eldslagningsflinta, vilken dateras till bronsålder, samt glas, porslin och keramik från en märkegrav.

Syftet med det arkeologiska arbetet var att klargöra inom vilka områden det finns under mark bevarade fornlämningar.

Syfte och metod

SYFTE

Syftet med den arkeologiska utredningen samt den avgränsande förundersökning var att ta reda på om det finns fornlämningar inom de aktuella områdena. Framkommen fornlämning ska om möjligt avgränsas och resultatet ska utgöra ett planerings- och beslutsunderlag för Länsstyrelsens handläggning enligt 2 kapitel kulturmiljölagen (1988:950 – KML), men också ett underlag för sökandes fortsatta planering.

Som framgår av den aktuella fornlämningsituationen, fanns det förutsättningar att påträffa fornlämningar inom det aktuella exploateringsområdet.

METOD

Planområdet är knappt 95 000 m² stort, av detta har ca 72 000 m² arkeologiskt utretts genom att schakt om ca 2 600 m² togs upp. Delar av det planerade/markerade utredningsområdetområden omfattade del av Svalövssjön med inliggande GC-bana samt utplacerade skulpturer som ingår i den skulpturpark som finns i området. Dessa områden har ej undersökts genom sökschakt.

Utredningen genomfördes genom att med grävmaskin öppna upp sökschakt. Söschakten placerades utifrån en bedömning av potentiella lägen för under mark dolda fornlämningar utifrån topografiska förutsättningar. I detta fall gällde det hela planeringsområdet.

Schaktdragningen gjordes på så sätt att framkomna fornlämningar tog så liten skada som möjligt. Schaktens utbredning och omfattning anpassades efter de förutsättningar som uppkom under fältarbetet. Efter avslutat arbete återställdes schakten med hjälp av grävmaskin.

Schakt och framkomna arkeologiska lämningar dokumenterades och mättes in med GPS. Tolkning av anläggningstyp (t.ex. stolphål, grop) gjordes direkt vid inmätning genom kodval. Inga fynd påträffades.

Topografi och fornlämningsmiljö

TOPOGRAFI

De aktuella områdena ligger inom fastigheten Norra Svalöv 16:6, Svalövs kommun nära Svalövs kyrka. Landskapet är ganska plant och ligger på en nivå av cirka 55-60 m ö.h. Östra delen ligger också invid Svalövssjön, vilken anlades år 2000. Områdena består av jordbruksmark eller före detta jordbruksmark med leriga jordar. Det östra området har fungerat som betesmark.

Den västra ytan söder om kyrkan berördes inte av några kända fornlämningar, däremot berörs den östra ytans västra del en bytomt (Svalöv 36:1). Väster och söder om ytorna finns ytterligare två bytomter (Svalöv 37:1 respektive Svalöv 41:1). Norr, sydöst och söder om ytorna finns boplatser (Svalöv 8:1, 11:1, 9:1, 50:1 och 52). Det finns även en fyndplats för flintföremål (Svalöv 51) alldeles öster om den östra ytan. Det finns också uppgifter om tre högar, en cirka 700 m nordväst om ytan i väst (Svalöv 38:1) och en cirka 700 m öster om ytan i öst (Svalöv 39:1), samt en drygt 300 m söder om de båda ytorna (Svalöv 40:1).

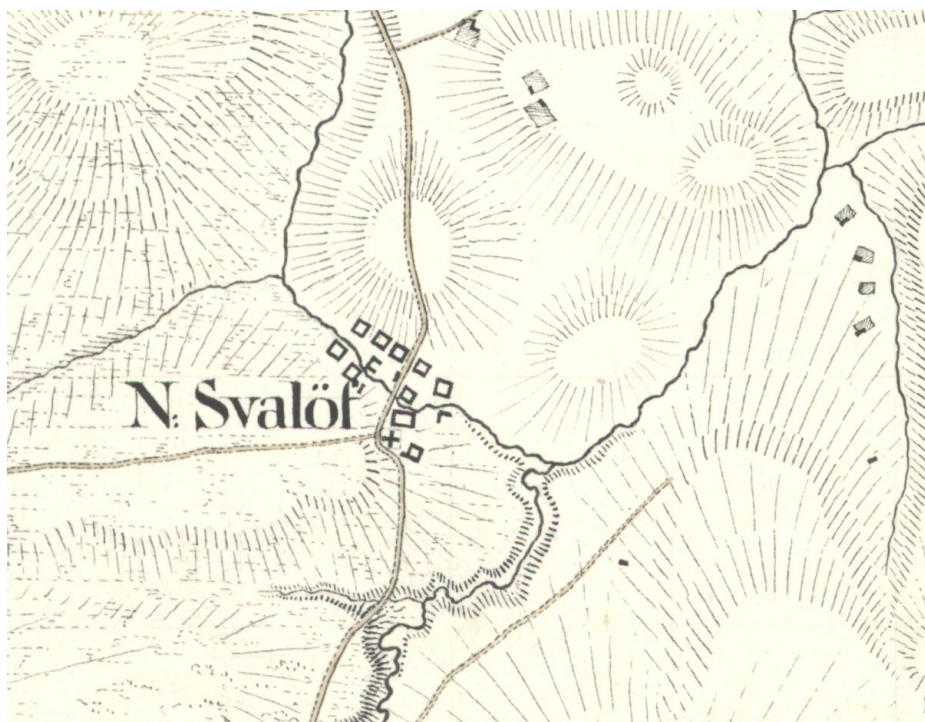
FORNLÄMNINGSMILJÖ

Svalövs by finns belägen i socknen med samma namn i Rönnebergs härad. Svalövs första kända omnämnande är från 1120; ”Likaså konung Erik, en troende man, strävande efter att i allt efterlikna sin broder har – bland allt övrigt, som han överdrog denne kyrka – förordnat, att även kapellet Sankta Maria vid torget med all tillhörande egendom skall lyda under prostens [nämligen] i byn Svalöv 4 bol..” (Wallin 1955-62:133f). Benämningen av byn är *In villa Swallene* (Necrl 1923:7). Nedslagen i det historiska källmaterialet är under medeltiden ganska få men bl.a. omnämns byn; år 1423 *In Swaleff* (LÄU 3:27, Rep 1:6054), avskrivet 1494 omnämnt och *Swaloff Sognn* omnämns 1520 (Lb 1:148).

Under åren 1509-1547 ingick häradet i Helsingborgs län och i Landskrona län 1547-1658 men Svalöv har tidvis varit ett eget län. Före år 1563 tillhörde stora

delar av socknen Herrevadskloster men under åren 1563-1598 var det ett eget pantlän (Hallberg 1973:104).

Norra Svalövs gamla kyrka, vilken byggdes under 1100-talets andra hälft, fanns belägen norr om den nuvarande (på andra sidan vägen). Byggmästare var Mårten Stenmästare som även var involverad i domkyrkobygget i Lund. Brunius beskriver kyrkan som uppförd i tuktad gråsten samt huggen sandsten i rundbågstil, däremot var korsvalven i tegel (spetsbågstil). Kyrkans skepp hade två korsvalv och koret hade ett. I väster fanns en fyrkantig förlängning med brädbotten och på skeppets södra sida fanns ett vapenhus. Absiden ”är till nedre delen hälften slätt och har å den öfra fem fält, hvilka, 6 tunn djupa, betäckas med dubbla rundbågar, som hvila på halfkolonner och kragstenar deremellan. Halfkolonnerne ha dels släta, dels bladprydda baser, vridna skaft och tårningformade kapiteler” (Brunius 1850:183f; Wahlöö 2014:287).

Figur 3. Norra Svalöv på Skånska rekognosceringskartan, framställd av Fältmättningsbrigaden 1812-1820.

Figur 4. Omnämnda fornlämningar markerat med blått och undersökningsområdena med svart linje.

Socken	RAÄ nr	Fornlämnings-typ	Övrigt/indikation
Svalöv 16:6	6:1	Ödekyrkogård, kyrkorest	Medeltid/nyare tid
"	8:1	Boplats	SÅ/BÅ/JÅ
"	9:1	Boplats	SÅ/BÅ/JÅ
"	11:1	Boplats	SÅ/BÅ/JÅ
"	36:1	Bytomt	Norra Svalövs bytomt, medeltid/nyare tid, delundersökt
"	37:1	Bytomt	Mungårda bytomt, omnämnd 1579, medeltid/nyare tid
"	38:1	Hög	BÅ/JÅ, uppgift från lantmäterikartan 1824
"	39:1	Hög	BÅ/JÅ, uppgift från lantmäterikartor från 1766 och 1824
"	40:1	Hög	BÅ/JÅ, Kålhögsåkrarna, från lantmäterikartor 1766, 1824
"	41:1	Bytomt	Södra Svalövs bytomt, omnämnd 1599, medeltid/nyare tid
"	51	Fyndplats	SÅ/BÅ/JÅ, fynd av flintborr
"	52	Boplats	SÅ/BÅ/JÅ, undersökt och borttagen

Tabell 1. Fornlämningar i exploateringsområdets närhet.

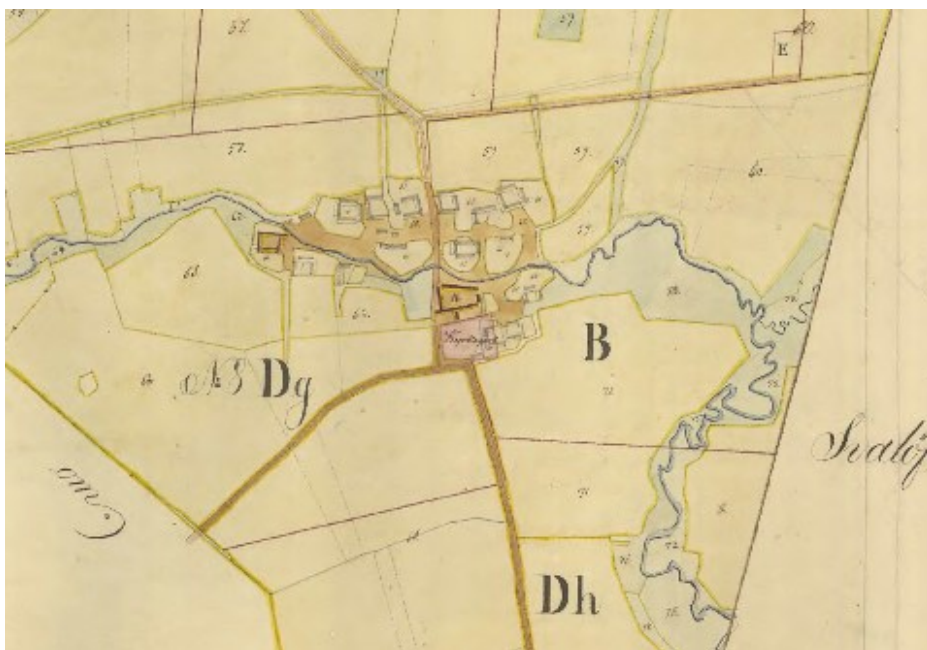
Tidigare undersökningar

Inom den västra ytan av de aktuella exploateringsytorna har det tidigare inte utförts några arkeologiska insatser. I den östra ytans västra del finns en del av Svalövs norra bytomt registrerad (Svalöv 36:1). Inom bytomten har det gjorts en delundersökning, varvid det påträffades ett 20-tal nedgrävningar i form av rännen, gropar och stolphål samt kulturlager. Det fanns också fynd av keramik, ben och metallföremål (Stark, 2000).

Cirka 400 m sydöst om den västra ytan finns Svalöv södra bytomt (Svalöv 41:1). Vid arkeologisk förundersökning år 2005 i områdets mellersta del, påträffades ett 80-tal anläggningar i form av gropar och stolphål, samt spår efter sentida bebyggelse i form av rivningsrester, tegelgolv, syllstenar och stensatta gårdsplaner. Det fanns fynd av flintavslag, ornerat vendiskt svartgods, oornrat äldre svartgods, en bennål, ett förarbete till bennål samt sentida fynd i form av glas, keramik och porslin. Äldsta lämningarna och fynden kan dateras till vikingatid/tidig medeltid (Bondesson Hvid, 2006a). Vid särskild arkeologisk undersökning år 2005 påträffades ca 350 troliga anläggningar. Dessa utgörs av gropar, pinnhål och stolphål. Bland stolphålen framträdde ett hus, ca 14 x 6 m stort. Det fanns fynd av bl. a. förarbete till en sländtrissa, ben, flinta, bränd lera samt keramik av typen vendiskt svartgods. Lämningarna daterades till sen vikingatid/tidig medeltid (Bondesson Hvid, 2006b).

Drygt hundra meter söder om den västra ytan finns en boplats (Svalöv 52). Denna boplats har uppskattats vara 60 x 50 m. En arkeologisk utredning med påföljande förundersökning genomfördes år 2007, varvid det påträffades gropar, gropsystem, stolphål och härदार. Fynd av keramik och flinta kan möjligen datera boplatsen till bronsåldern (Hulting Lindgren, 2007a, b). Boplatsen är nu borttagen.

Omkring 70 m söder om den östra ytan finns ytterligare en boplats (Svalöv 51:1). Boplatsen beräknas vara 185 x 150 m stor och utreddes arkeologiskt år 2000. Vid utredningen påträffades en flatmarksgrav, två osäkra gravar, fem gropar, en härd och tre stolphål samt två syllstensliknande rader. Fynd bestod bland annat av en eldslagningsflinta, vilken dateras till bronsålder, samt glas, porslin och keramik från en märkegrav. Flatmarksgraven kan vara från senare bronsålder eller äldre järnålder (Stark, 2000).

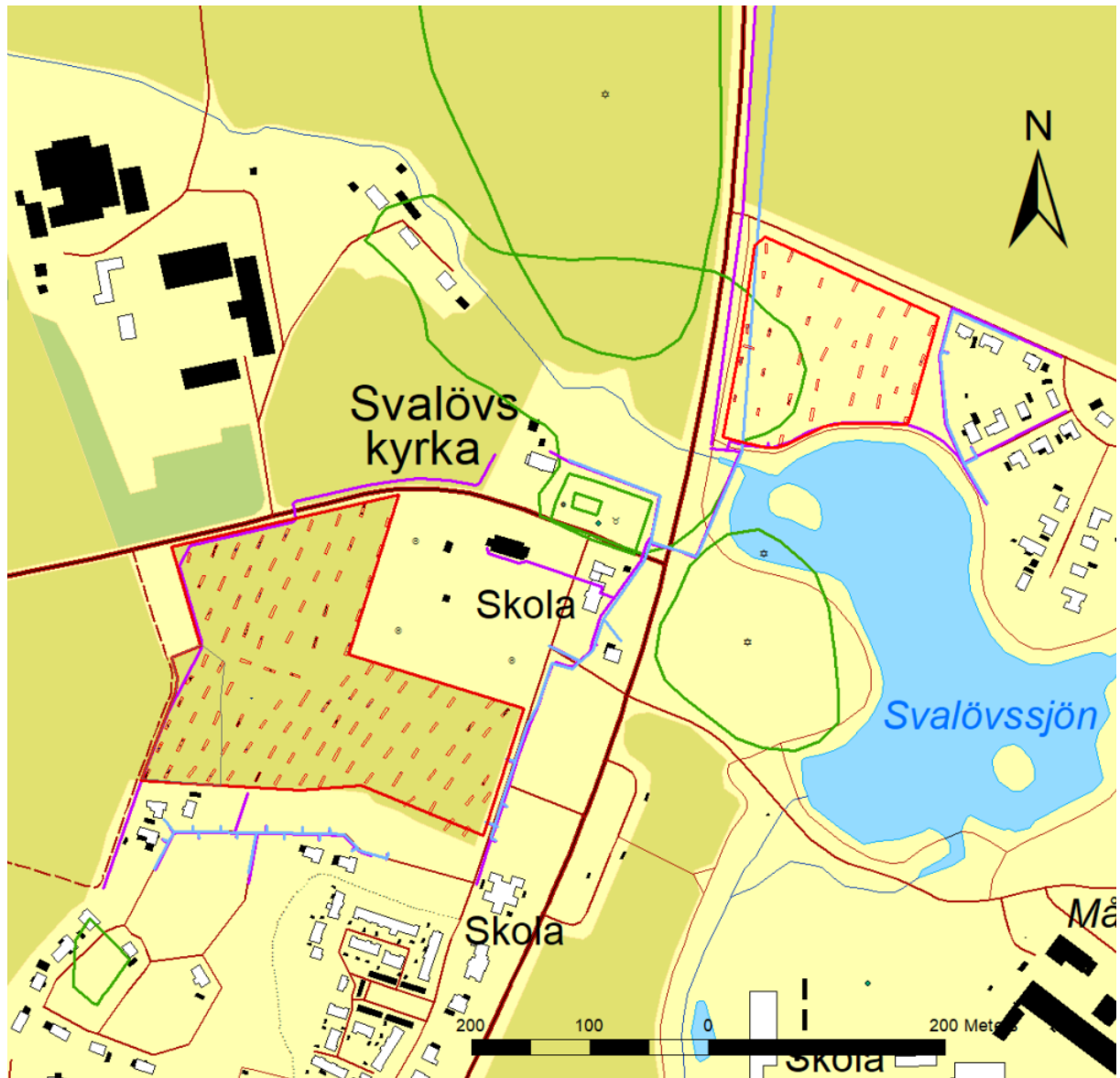

Figur 5. Utdrag ur Skifteskarta från 1834.

Undersökningsresultat

Undersökningen genomfördes i enighet med undersökningsplanen, dvs. att sökschakt fördelades över områdena. Schakt, arkeologiska lämningar och fynd mättes in med GPS. Totalt schaktades ca 2600 m² (ca 1600 löp-meter med en skopbredd på 1,8 m), vilket motsvarar drygt 3 % av den totala utredningsytan samt förundersökningsytan. Dessa 2 600 m² fördelades på 140 sökschakt som varierade i längd från 7 till 12 meter (figur 6). Matjordens tjocklek varierade mellan ca 0,25 och 0,8 meter.

Undersökningsområdet innehöll spridda lämningar av boplatsskikt i form av stolphål, gropar, lager, rännor, diken och härd m.fl.. Lämningarna framkom främst i västra undersökningsområdets sydvästra del samt i östra områdets västra del. Totalt framkom 154 arkeologiska lämningar, vilka utgjordes av 32 gropar, 53 stolphål, 32 diken, 23 lager, en härd, samt sju pinnhål.

Figur 6. Undersökningsområdena markerat med röd linje (inkl. schakten). De gröna linjerna visar fornlämningar.

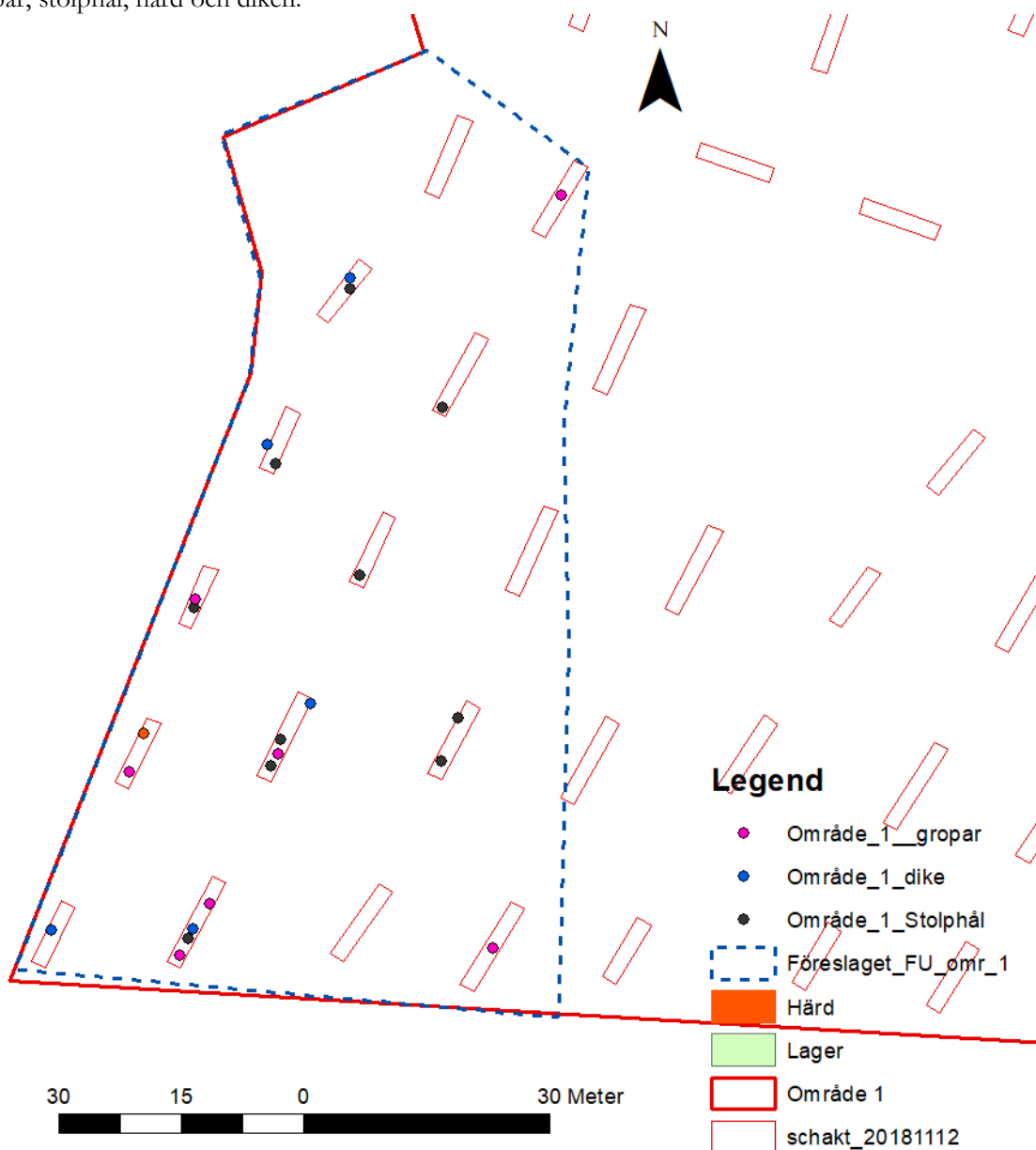
Utvärdering

UTVÄRDERING, POTENTIELLA FORNLÄMNINGSSOMRÅDEN

Två områden om totalt 12 600 m² inom undersökningsområdet har kunnat lokaliseras som områden med fornlämningar. Dessa områden har benämnts område 1-2 (figur 7 och 8).

Område 1

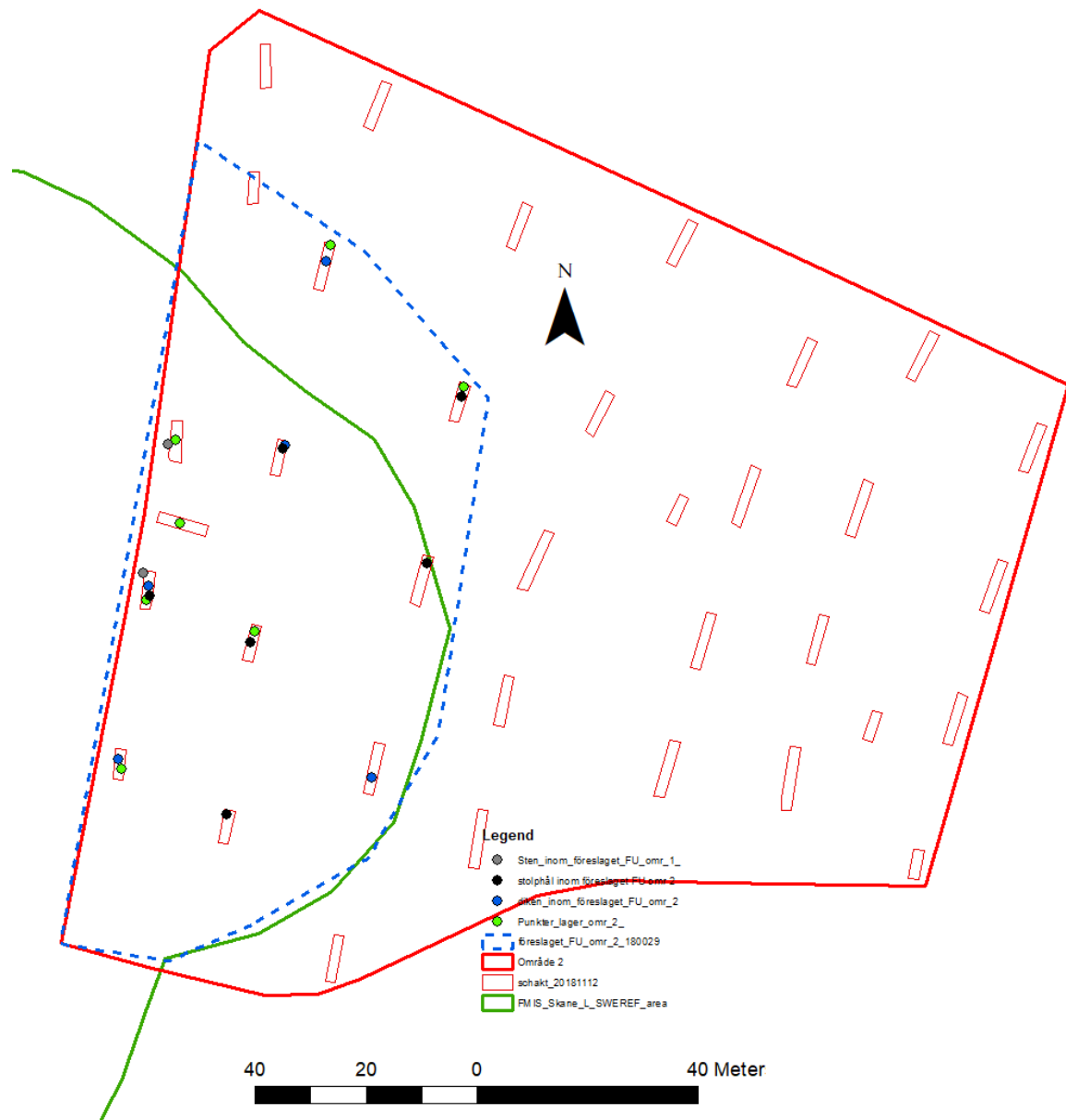
Ett ca 5 350 m² stort område i västra undersökningsområdets sydvästra del (figur 7, samt bilaga). Området är relativt flackt och fungerar idag som åkermark sluttar svagt ner mot den centrala delen av ytan. I övrigt finns mindre, svaga förhöjningar och lägre partier inom området. Lämningarna i det område som uppvisade arkeologiska lämningar består av boplotsindikerande lämningar i form av gropar, stolphål, härd och diken.

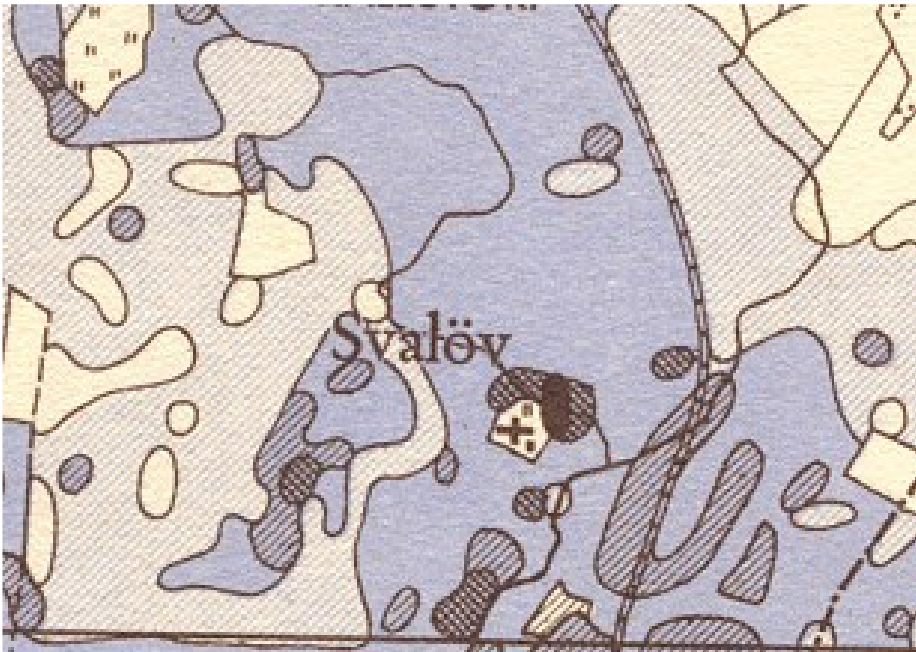
Figur 7. Område 1, punkterna visar förekomst, inte antal.

Område 2

Ett ca 7 250 m² stort område i östra undersökningsområdets västra del föreslås gå vidare till en fördjupad förundersökning (figur 8, samt bilaga). Området är sluttande ner mot söder och består idag av betesmark. Inom området framkom bebyggelse lämningar i form av 25 stolphål, en grop, nio lager, en möjlig syll, en stenpackning, fem diken och sju pinnhål. I västra delen av området finns Norra Svalövs bytomt registrerad (Svalöv 36:1) och enligt fosfatkartan finns där kraftigt förhöjda fosfater (figur 9).

Figur 8. Område 2, punkterna visar förekomst, inte antal.

Figur 9. Utdrag ur Arrhenius skånska fosfatkarta från 1934.

Förslag till fortsatta åtgärder

För områdena 1-2, vilka sammanlagt omfattar en yta på ca 12 600 m², det vill säga drygt 7 % av den nu arkeologiskt utredda ytan, förordas en arkeologisk förundersökning samt en fördjupad arkeologisk förundersökning. Den arkeologiska förundersökningens syfte bör vara att avgränsa fornlämningsområdena ytterligare, samt att kunna typbestämma och datera lämningarna och eventuella kontexter. Inom den västra delen av område 2 förordas en metalldetektorinsats.

Det arkeologiska bevarandebudet och upplevelsevärdet för och av de under mark dolda fornlämningarna inom planområdet bedöms som lågt.

Referenser

LITTERATUR

Bondesson Hvid, Bo. 2005. Arkeologisk förundersökning. RAÄ 41, Svalövs socken, Svalövs kommun. Skåne. Wallin kulturlandskap och arkeologi. Rapport 2005:24.

Bondesson Hvid, B. 2005: Särskild arkeologisk undersökning. Södra Svalöv 6:2, RAÄ 41, Svalöv socken, RAÄ 41, Svalöv socken, Svalöv kommun, Skåne. Wallin kulturlandskap och arkeologi, rapport 2006:4.

Brunius, C G. 1850. Skånes konsthistoria för medeltiden.

Erslev, Kr. m.fl. 1894-1939. Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen,1. Række. Khvn. (Rep)

Hallberg, G. 1973. Svalöv, Rönnebergs härad. Från Skånes ortnamn serie A bebyggelsenamn, del 16 Rönnebergs härad och Landskrona stad. Lund.

Hulting Lindgren, Caroline. 2007a. Arkeologisk utredning 2007. Norra Svalöv 16:6, Svalövs socken. Svalövs kommun. Skåne. Wallin kulturlandskap och arkeologi. Rapport 2006:26

Hulting Lindgren, Caroline. 2007b. Arkeologisk förundersökning 2007. Norra Svalöv 16:6, RAÄ 52. Svalöv socken. Svalövs kommun. Skåne. Wallin kulturlandskap och arkeologi. Rapport 2007:60.

Ljunggren, K. G. & Ejder, B. 1950-1965. Lunds stifts landebok. 1-3. Utg. av. Skånsk senmedeltid och renässans. Skriftserie utg. av Vetenskaps-Societeten i Lund. 4-6. Lund och Khvn. (Lb)

Stark, Kennet. Arkeologisk utredning Svalövssjön, Skåne, Svalövs sn, Svalöv 16:6, UV Syd rapport 2000:109

Wahlöö, C. 2014. Skånes kyrkor 1050-1949: guide till 493 monument och minnesplatser : därtill: försvunna kyrkor, runstenar knutna till kyrkor, heliga källor, kyrkor 1950-2000

Wallin, C. 1955-1962. Tommarps urkundsbok 1085-1600. Klostret-Hospitalet-Socken. I. 1085-1300. Stockholm.

Weibull, L. 1923. Necrologium Lundense, Historisk tidskrift för Skåneland. (Necrl)

Weibull, L. 1900-1939. Lunds ärkestifts urkundsbok. Lund. (LÄU)

FMIS, Fornsök

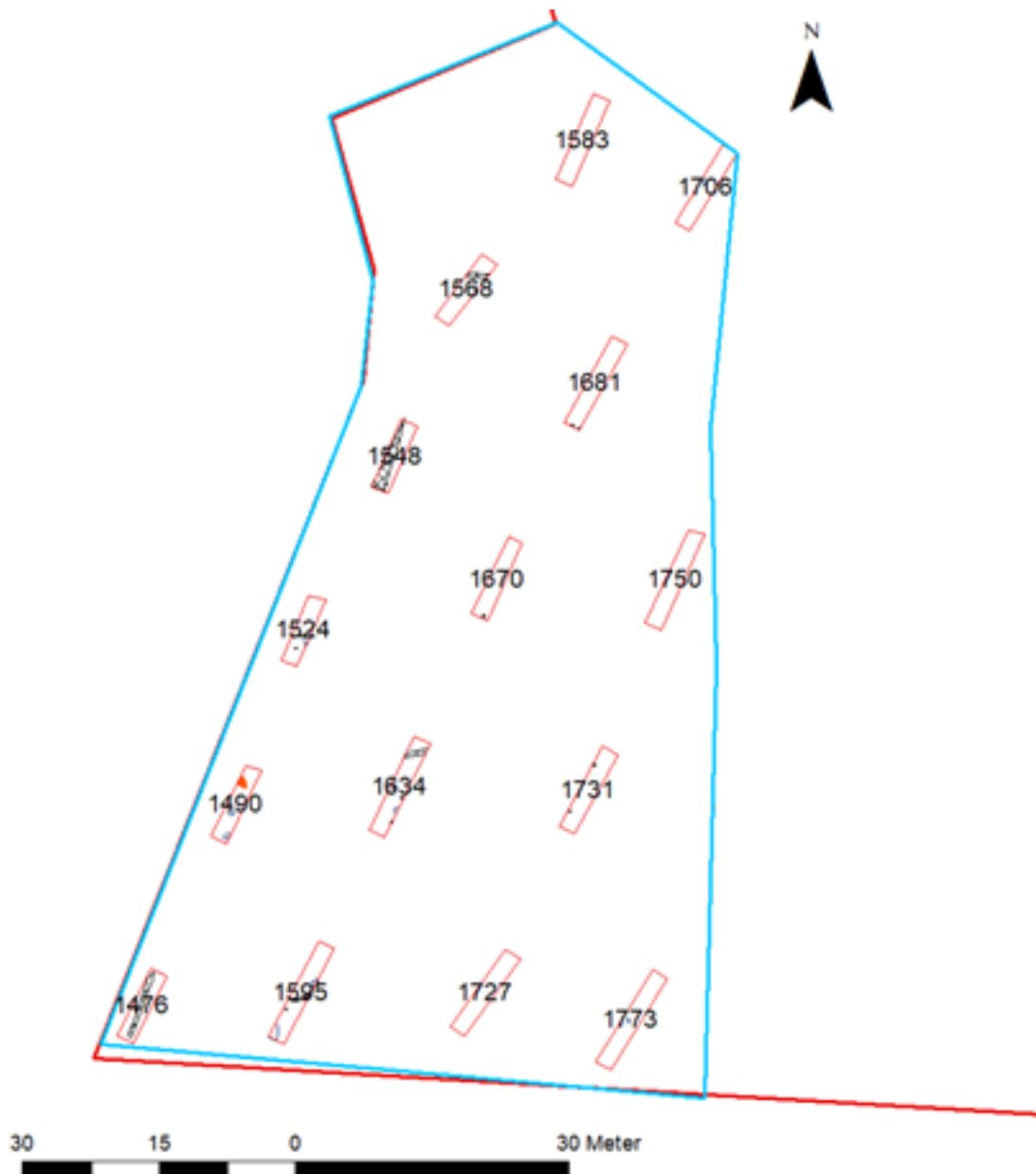
Ordlista

Anläggning	Arkeologiska lämningar i form av nedgrävningar (t.ex. stolphål, gropar, härdar, gravar etc.)
Avbaning	Borttagande av jordlager med grävmaskin
Byråinventering	Genomgång av arkiv- och kartmaterial. Föregår i regel fältarbetet.
Exploateringsområde	Det område som skall bebyggas eller tas i anspråk inom ramen för en exploatering
Fornlämning	Lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och är varaktigt övergiven. Lämningen behöver vara tillkommen före år 1850, eller i fråga om fartyglämning, förlit före 1850 (Kulturmiljölagen 2 kap.). Se även Raä-nr.
GPS (ibland RTK GPS)	Används för inmätning av bl.a. arkeologiska lämningar
Härd/härdgrop	Eldstad anlagd på markytan/eldstad i grop, med eller utan stenkonstruktion
Intrasis	Statens historiska museers program för hantering och lagring av arkeologiska data. Här samlas och analyseras all dokumentation. I Intrasis finns även karta över inmätt data (som görs med GPS).
KML	Kulturmiljölagen
Kulturlager	Avsatta jordlager med fynd och lämningar efter mänsklig aktivitet. Bildas generellt av intensiv och långvarig aktivitet på en plats.
Stolphål	Igenfyllt hål i marken där en trästolpe har stått. Ofta kan de knytas till långhuslämningar.
Sökschakt	Schakt som öppnas med grävmaskin, vanligen en skopbredd (1,6–1,8 m). Används främst i samband med arkeologisk utredning och syftar till att lokalisera och avgränsa fornlämning.
Underlag (ibland alv)	Den del av markprofilen som ofta ligger direkt under matjorden, ibland även på större djup (under t.ex. kolluvium)
Undersökningsplan	Dokument som upprättas inför en arkeologisk undersökning och som ska godkännas av Länsstyrelsen innan undersökningsstart. Undersökningsplanen anger bl.a. de vetenskapliga målen, de metoder och analyser som ska användas för att uppnå målen, hur undersökningen ska avrapporteras samt kostnaderna för undersökningen.
Utredningsobjekt	Yta/ytor inom exploateringsområde som bedömts kunna innehålla fornlämning. Fastställs efter byråinventering och fältbesiktning av exploateringsområdet.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi projektnr:	180029
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-6171-2018
Datum för beslut:	2018-06-11
Län:	Skåne
Kommun:	Svalöv
Socken:	Svalöv
Fastighet:	Norra Svalöv 16:6 (Norra Kyrkvången)
Koordinatsystem:	SWEREF 99TM
X koordinat:	381662
Y koordinat:	6199332
M ö.h.	55-60 m ö.h.
Fältarbetstid:	2018-11-06 – 2018-11-12
Antal arbetsdagar:	4
Antal arkeologtimmar:	60 timmar
Antal maskintimmar:	48 timmar
Exploateringsyta:	95 000 m ²
Undersökt yta:	2 600 m ²
Platschef:	Therese Ohlsson
Personal:	Joakim Frejd
Företagare:	Svalövs kommun
Tidigare undersökningar:	-
Fynd:	-
Dokumentationsmaterial:	Intrasisprojekt, digitala fotografier förvaras i Regionmuseets arkiv i Kristianstad

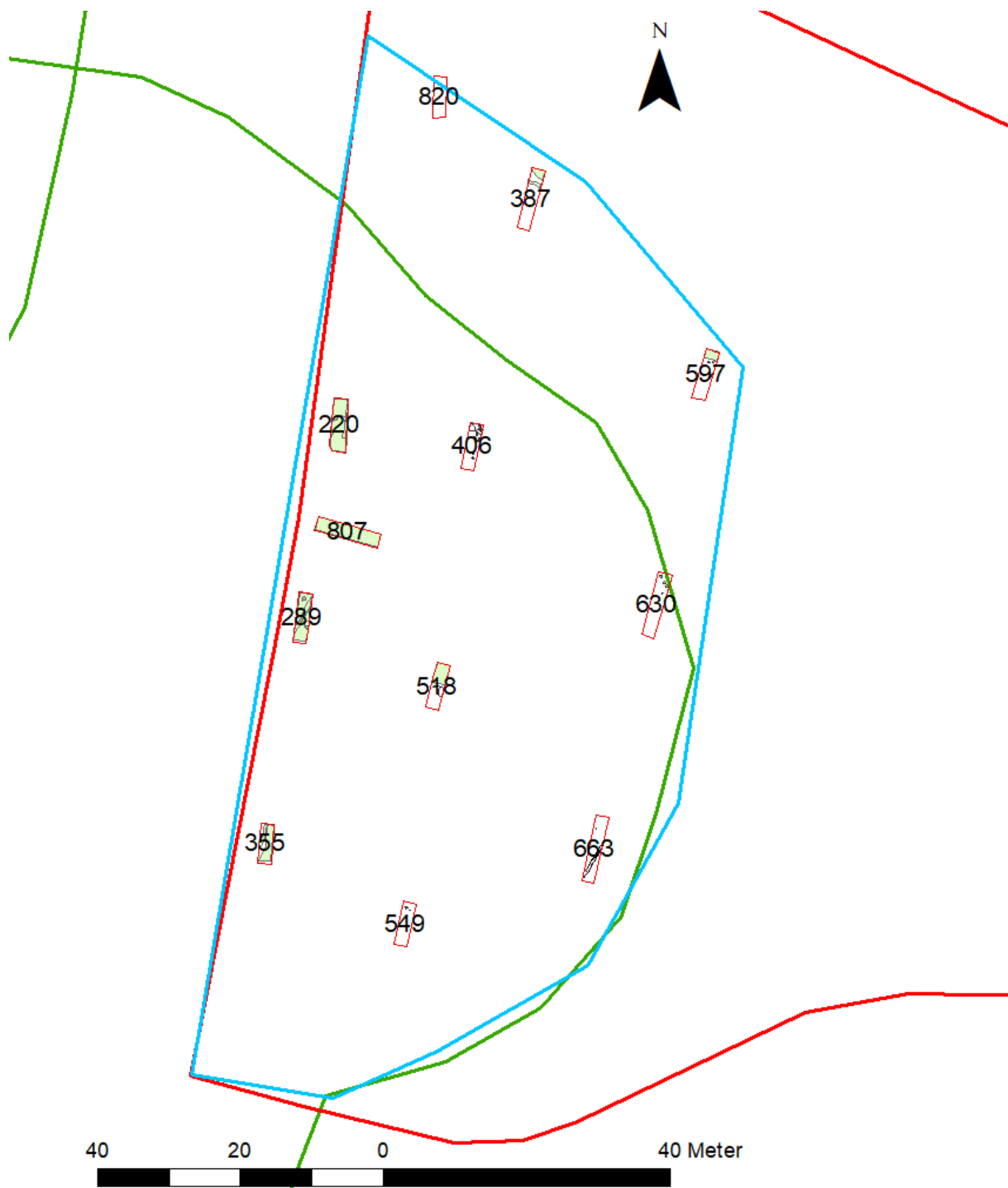
Bilaga 1, Schaktplan och schaktbeskrivning

Figur 1 – bilaga 1. Översikt över nedan nämnda sökschakt med id.

OS 1476: AD 1480 – dräneringsdike, flammig gulgrå lerig silt

- OS 1490: AH 1494 – härd, skörbrända stenar, sotig silt.
AD 1504 – dike, flammig brungul silt
AG 1508 – grop, flammig ljusgrågul silt, 0,25 m stora stenar i fyllningen
AG 1515 – grop ljusgrå silt
- OS 1524: AS 1541, 1534 – stolphål, brun silt.
AG 1527 – grop, diffus flammig grågul siltig lera.
- OS 1548: AS 1561 – stolphål, brun silt.
- OS 1568: AS 1576 – stolphål, grå silt med enstaka träkol.
- OS 1583: AD 1587 – dike, flammig gulgrå lerig silt.
AD 1591 – dike, flammig gulgrå lerig silt.
- OS 1595: AG 1626 – grop, mörkbrun silt
AG 1621 – grop, flammig ljusgrågul silt
AG 1599 – grop, brun silt.
AD 1612 – dike, flammig grågul silt.
AS 1606 – stolphål, brun silt.
- OS 1634: AD 1638 – dike, flammig grågul silt.
AS 1642, 1648, 1664 – stolphål, grå silt.
AG 1657 – grop, flammig grågul silt.
- OS 1670: AS 1674 – stolphål, brun silt.
- OS 1681: AS 1693, 1699 – stolphål, brun silt.
AD 1689 – dike, brun silt med gula lerfläckar.
- OS1706: AG 1713 – grop, flammig brungrågul silt.
AD 1710, 1719, 1723 – diken, brun silt med lerfläckar.
- OS 1727: inga anläggningar
- OS 1731: AS 1735, 1741 – stolphål, brun silt.
- OS 1750: T 1754 – dike, flammig grågul med lerfläckar.
- OS 1773: AD 1777 – dike, flammig grågul lerig silt.
AG 1781 – grop, sotig, flammig silt med gul lera.

Figur 2 – bilaga 1. Översikt över nedan nämnda sökschakt med id.

OS 220: SS 285 – tre stenar, ev. syll.

SL 248 – sotigt lager, brun silt med stor andel sot och träkol.

SL 268 – lerlager, ganska sammanhängande och kompakt.

OS 289: SL 304 – dike, flammig brun silt med sotiga partier.

SS 348 – stenar, stenpackning, stenarna var ca 0,15 – 0,31 m stora och skörbrända, mellan och under stenarna fanns ett sotigt lager.

SL329 – grop, brun silt.

SL342 – stolphål, mörkbrun silt.

OS 355: SN 367 – dike, brun silt med en del småsten.
SN 359 – dike, brun silt med en del småsten.

OS 387: SN 397 – dike, brun silt.
SN 392 – grop, brun silt.

OS 406: SN 419 – dike, mörkbrun silt med träkolsprickar.

SN 411- grop, mörkbrun silt med träkolsprickar.
SN 429, 437, 443, 450, 457, 471, 478, 485, 492, 498, 504 och 511 – stolphål, mörkbrun silt med träkolsprickar.

OS 518: SS 544 – stenpackning, flera stenar som verkar vara del av en stenpackning, anbart den östra delen framme.
SN 525, 532 – stolphål, diffusa nedgrävningar, fyllningen var brun silt.
SN 538 – grop, brun silt.

OS 549: pinnhål i norra delen, går i Ö-V riktning
OS 597: SN 601, 608, 613,619 – stolphål brun silt
SL 625 – lager gråbrun silt (ev. äldre markhorisont)

OS 630: SN 634, 640, 647, 654 – stolphål, brun sandig silt
T 661- dräneringsdike, tegelrör.

OS 663: SN 679 – stolphål, flammig ljusgrå silt.
AD 663 – dike, flammig grågul lerig silt.

OS 807: SL 812 – lager, brungrå silt, två möjliga syllstenar, lerlinser och inslag av djurben.

OS 820: inga anläggningar

SYDSVENSK ARKEOLOGI RAPPORTSERIE 2018

1. Kraftledning Tollarp - Salskog, Träne socken m.fl., Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning steg 1 år 2016-2017. Bertil Helgesson & Ylva Wickberg.
2. Rallaren 1 – Fornlämning Malmö 120, 173 och 174, Malmö stad, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2017. Joakim Frejd.
3. Vellinge 90:3. Vellinge socken och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2016. Thomas Linderöth.
4. Vä 36:9. Vä socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Ylva Wickberg.
5. Kv. Lars Johan 7, Simrishamns stad och kommun. Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2017. Claes Pettersson & Erik Johansson.
6. Jörgen Kristoffersen 6. Kristianstad stad och kommun. Arkeologisk undersökning 2015. Therese Ohlsson & Claes Pettersson.
7. Yngsjö 4:248. Åhus socken, Kristianstad kommun. Arkeologisk förundersökning 2017. Karina Hammarstrand Dehman & Anders Edring.
8. Sallerup 180:21 m.fl. Södra Sallerup socken, Malmö kommun. Förundersökning 2017. Åsa Berggren.
9. Kviinge 1:46. Kviinge socken, Östra Göinge kommun. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2017. Therese Ohlsson.
10. Bromölla 11:1, Ivetofta socken, Bromölla kommun. Arkeologisk förundersökning 2017. Tony Björk & Klas Holger Jönsson.
11. Bunkeflostrand 3:1, 12:1 & 21:3, Bunkeflo socken, Malmö. Arkeologisk utredning 2018. Ilona Carlsson.
12. Fjälkinge 189:1. Schaktningsövervakning vid installation av spillvattenledning i Fjälkinge kyrka. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018. Pia Svensson.
13. Ilstorp 30:1. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2017. Therese Ohlsson.
14. Bunkeflo 7:7 m.fl. Bunkeflo socken, Malmö stad & kommun. Arkeologisk utredning, steg 1, 2018. Fredrik Grehn & Thomas Linderöth.
15. Vellinge 90:3 m fl. Vellinge socken och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2016. Therese Ohlsson.
16. Gamla Staden 8:1, Helsingborg socken, Helsingborg kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning/schaktningsövervakning 2016-2017. Ilona Carlsson.
17. Brönnestad 12:1 och 160:1. Ledningsarbeten vid Hovdala slott. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018. Joakim Frejd.
18. Gamla Lundavägen/Stora Uppåkravägen till Sydöstravägen i Lund. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018. Joakim Frejd.
19. En senneolitisk kopparyxa. Fältbesiktning 2017 och efterundersökning 2018. Fastighet Hököpinge 68:5. Hököpinge socken, Vellinge kommun, Skåne län. Kristian Brink.
20. Bunkeflostrand 21:3, Bunkeflo socken, Malmö kommun. Arkeologisk förundersökning 2017. Ilona Carlsson.
21. Låreda 436:6 och 436:20, Hässleholm, Hässleholms kommun. Arkeologisk utredning 2018. Tony Björk.
22. Ripa 15:2, Åhus socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Översiktlig arkeologisk förundersökning 2018. Anders Edring.

23. Bunkeflostrand 12:1 och 21:3, Bunkeflo socken, Malmö kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2017. Ilona Carlsson.
24. Rosengård 130:401 och Husie 172:256. Arkeologisk utredning 2018. Fastighet Rosengård 130:401 och Husie 172:256, Husie socken, Malmö kommun, Skåne län. Kristian Brink.
25. Vä 2:72. Vä socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2018. Fredrik Larsson.
26. Fjälkinge 9:6. Fjälkinge socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2018. Fredrik Larsson.
27. Tilläggsyta för väg E22 Sätaröd-Vä. Tullsåkra 1:2 och 2:5, Västra Vram socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2017. Tony Björk.
28. Balsby 114:7. Nosaby socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2018. Kristian Brink.
29. Pilbladet 1. Södra Sallerups socken, Malmö kommun. Arkeologisk undersökning 2014. Åsa Berggren.
30. Kv Revisorn 8, Kristianstad, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2018. Tony Björk.
31. Vinslöv 129:18, Vinslövs socken, Hässleholms kommun, Skåne län. Arkeologisk fördjupad förundersökning 2018. Fredrik Larsson.
32. Hammar 10:35 & 9:16, Nosaby socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2016. Sebastian Liahaugen.
33. Yngsjö 4:252, Åhus socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Avgränsande arkeologisk förundersökning 2018. Erik Johansson.
34. Bäckaskog 1:17, Kiaby socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2017. Sebastian Liahaugen.
35. Elledning vid Bäckaskogs slott, Kiaby socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2017. Sebastian Liahaugen.
36. Österslöv 25:5, Österslöv socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018. Sebastian Liahaugen.
37. KV. Finland m.fl. Kristianstad socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Schaktningsövervakning vid omläggning av ledningar år 2015-16. Ing-Marie Nilsson & Ylva Wickberg.
38. Vinslöv 21:16 m.fl. Vinslöv socken, Hässleholm kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning år 2017. Ylva Wickberg.
39. Maglehem 38:1. Maglehem socken, Kristianstad kommun. Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning år 2017. Ylva Wickberg.
40. Åhus 558:6 och 558:31. Åhus socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning år 2017. Ylva Wickberg.
41. Klockarejorden 1:1. Lyngsjö socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning år 2018. Ylva Wickberg.
42. Klostret 1, Åhus socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk avgränsad förundersökning år 2018. Fredrik Larsson.
43. Bromölla 11:98, Ivetofta socken, Bromölla kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning år 2018. Fredrik Larsson.
44. Ugerups säteri 3:2 m.fl., Köpinge socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2018. Kristian Brink och Fredrik Larsson.

- 45.Lilla Uppåkra 1:2 m.fl., Uppåkra socken, Staffanstorps kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018. Erik Johansson.
- 46.Karl 12. Åhus socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Översiktlig arkeologisk förundersökning 2018. Erik Johansson.
- 47.Hovrätten 20, Kristianstad, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2017. Pia Svensson.
- 48.Degeberga 12:27, Degeberga socken, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2018. Pia Svensson.
- 49.Kristianstad 4:4, Västra Storgatan, Hesslegatan, Lilla Torg, Döbelngatan och Tivoligatan. Kristianstad, Kristianstad kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2018. Pia Svensson.
- 50.Väg 19 Öja – Stora Herrestad. Arkeologisk undersökning 2016. Herrestad 14:2 & Öja 23:22, Öja socken, Ystad kommun. Skåne län. Sebastian Liahaugen.
- 51.Hammar 8:12 m.fl. Nosaby sn, Kristianstad kommun. Arkeologisk utredning 2018. Ylva Wickberg.
- 52.Färlöv 82:1, Färlöv socken, Kristianstad kommun. Vendeltid på Färlövsgravfältet. Arkeologisk undersökning 2018. Tony Björk.
- 53.Boplatserna Önnestad 20 och 76, Önnestad socken, Kristianstad kommun. Arkeologisk undersökning 2017. Tony Björk.

DET UPPDRAGSARKEOLOGISKA SYSTEMET

Inom det uppdragsarkeologiska systemet utförs arkeologiska undersökningar som vilar på Kulturmiljölagen (1988: 950 – KML). Undersökningarna baseras på beslut av länsstyrelsen och utgör ett villkor för att en Företagare skall ges tillstånd för ingrepp i fast fornlämning.

Arkeologiska undersökningar kan göras i tre etapper: utredning, förundersökning och undersökning. De olika delarna är led i en process som i första hand syftar till att bevara fornlämningen, vilket är grundtanken i Kulturmiljölagen.

Den arkeologiska utredningen kan göras i två steg: Steg 1 innebär att befintligt underlagsmaterial sammanställs i form av en byråinventering och att en fältinventering genomförs. Steg 2 innebär sökschaktsgrävning med grävmaskin. Syftet med den arkeologiska utredningen är att identifiera och lokalisera fornlämningar som berörs av ett arbetsföretag. Utredningen utgör ett beslutsunderlag till Länsstyrelsen inför prövning av tillstånd för ingrepp i fornlämning, och utgör även ett planeringsinstrument för Företagaren (den som avser utföra ett arbetsföretag).

Om det vid den arkeologiska utredningen påträffas under mark dolda fornlämningar, eller om det redan finns kända fornlämningar inom ett område, kan Länsstyrelsen besluta om en arkeologisk förundersökning. En arkeologisk förundersökning innebär som regel schaktgrävning med grävmaskin. Arbetet innebär att ett representativt urval av fornlämningen undersöks. Syftet med den arkeologiska förundersökningen är att avgränsa fornlämningen och fastställa dess vetenskapliga potential. Förundersökningen utgör ett beslutsunderlag till Länsstyrelsen inför prövning av tillstånd till ingrepp i fornlämning, och utgör även ett planeringsinstrument för Företagaren.

Baserat på resultat från förundersökningen gör Länsstyrelsen en bedömning om fornlämningen bedöms vara välbevarad och ha vetenskaplig potential för att gå vidare till en arkeologisk undersökning. Syftet med en arkeologisk undersökning är att undersöka, dokumentera, analysera och tolka lämningar och fynd för den aktuella fornlämningen, samt att besvara de vetenskapliga frågeställningar som fornlämningen anses ha potential att ge svar på. Efter en arkeologisk undersökning hävs lagskyddet enligt 2 kap. Kulturmiljölagen.

Inom det uppdragsarkeologiska systemet finns tre olika aktörer: Länsstyrelsen prövar tillstånd, beslutar och utövar tillsyn (uppdragsgivare). Företagaren söker om tillstånd och bekostar undersökningen. Undersökaren utför arkeologiska undersökningar (uppdragstagare).

Detta är en mycket kortfattad beskrivning av det uppdragsarkeologiska systemet. En mer fullständig information kan hämtas under följande länk: http://samla.raa.se/xmlui/bitstream/handle/raa/8473/Varia%202015_9.pdf?sequence=1

Här finns vägledning för tillämpningen av Kulturmiljölagen (1988:950), Uppdragsarkeologi (2 kap.) enligt Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd.

Norra Svalöv 16:6

ARKEOLOGISK UTREDNING SAMT AVGRÄNSANDE
FÖRUNDERSÖKNING 2018

Byn Svalöv finns omnämnt i de historiska källorna redan under 1100-talet. I en del av denna bys medeltida utbredning samt i dess närområde har en arkeologisk utredning samt en avgränsande förundersökning genomförts under hösten 2018. Detta med anledning av Svalöv kommuns nya detaljplan. Vid de arkeologiska insatserna påträffades bebyggelse lämningar i form av gropar, stolphål och lager mm, vilka vid kommande undersökningar kan komma att dateras och undersökas vidare.